

ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ

Ο Απόστολος των Εθνών

*«Όσοι βαφτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό...
Γι' αυτό να έχετε μεταξύ σας το ίδιο φρόνημα που είχε και ο Ιησούς Χριστός.»*

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Εικόνα εξωφύλλου:

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος – El Greco (1541-1614)

“Ο Άγιος Παύλος” (1600)

© ΜΑΡΙΑΝΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ

ΠΑΥΛΟΣ

Ο Απόστολος των Εθνών

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: MACART - ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Μ. ΒΑΡΟΥΞΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ISBN: 978-960-89535-6-7

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος
– El Greco (1541-1614)
“Ο Άγιος Παύλος” (1580)

Αυτό πρέπει να συνέβη μετά το 33 μ.Χ., γιατί **δεν φαίνεται να γνώρισε ποτέ ούτε τον Ιησού από τη Ναζαρέτ ούτε την τριχρόνη δημόσια διδασκαλία Του**. Τον βρίσκουμε λοιπόν γύρω στο 35 μ.Χ. στην Ιερουσαλήμ, φανατικό Φαρισαίο, σκανδαλισμένο από την εμφάνιση μιας «αίρεσης» που έτεινε να κλονίσει τα θεμέλια της ιουδαϊκής θρησκείας. Ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του άριστο γνώστη του Νόμου, Φαρισαίο από τους πιο αυστηρούς, και επιδίωξε με ζήλο και μανία να καταστρέψει αυτό το νέο κίνημα. Στις Πράξεις των Αποστόλων διαβάζουμε ότι υπήρξε αντόπτης μάρτυρας της σύλληψης, της φυλάκισης και της θανάτωσης με λιθοβολισμό του Στεφάνου. Αιτία της καταδίκης του ήταν η διακήρυξή του ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού: *“τον έσυραν έξω από την πόλη και τον λιθοβολούσαν. Οι μάρτυρες κατηγορίας, που θα έριχναν πρώτοι τις πέτρες, απέθεταν τα ρούχα τους στα πόδια ενός νεαρού που λεγόταν Σαύλος.”* (Πραξ. 7:58)

Η μεταστροφή του Παύλου

Το σημαντικό αυτό γεγονός περιγράφουν οι Πράξεις των Αποστόλων με τον τίτλο: *«Η μεταστροφή του Σαούλ από την Ταρσό»*. Ο ίδιος ο Παύλος παρουσίασε αυτό το περιστατικό είκοσι χρόνια αργότερα, στην επιστολή του προς τους χριστιανούς της Γαλατίας, ως μία πορεία που είχε χαραχτεί για εκείνον από τον ίδιο το Θεό. Μία πορεία και ένα κάλεσμα, που τον βοήθησε να κατανοήσει το ουσιαστικό νόημα της θρησκείας του,

“Η Μεταστροφή του Αγίου Παύλου” (1600)
Michelangelo Merisi da Caravaggio (1571-1610)

κάνοντάς τον να ανακαλύψει **το βάθος της Αποκάλυψης του Θεού στους ανθρώπους και την απεραντοσύνη της Αγάπης του Αιώνιου Πατέρα** για όλους εκείνους που δημιούργησε κατ’ εικόνα και ομοίωσή Του, **μιας Αγάπης χωρίς όρια που φτάνει μέχρι τη θυσία.**

Το γεγονός συνέβη στην ερηχή, στα περίχωρα της Δαμασκού, όπου ο Σαούλ πήγαινε για να συλλάβει τους μαθητές του Ναζωραίου και να τους φέρει αλυσοδεμένους πίσω στην Ιερουσαλήμ: *“Ξαφνικά τον φώτισε μια αστραπή από τον ουρανό. Αυτός έπεσε στη γη κι άκουσε μια φωνή να του λέει: «Σαούλ, Σαούλ, γιατί με καταδιώκεις;» «Ποιος είσαι, Κύριε;» ρώτησε. Κι ο Κύριος τον απάντησε: «Εγώ είμαι, ο Ιησούς,*

Τα ταξίδια του Παύλου

Πριν ξεκινήσουμε την περιγραφή των ιεραποστολικών ταξιδιών του Παύλου, θα πρέπει να τονίσουμε κάτι σημαντικό: η διήγηση που διαβάζουμε στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων δεν είναι μύθος. Οι πόλεις που αναφέρονται εκεί καταλαμβάνουν μία πραγματική θέση στο χάρτη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όπως πραγματικά είναι και τα ονόματα των βασιλέων και των αξιωματούχων. Το περιβάλλον, που περιγράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς στις Πράξεις των Αποστόλων, είναι ο ρωμαϊκός κόσμος του 1^{ου} αιώνα μ.Χ. Χάρη σε αυτό το βιβλίο μπορέσαμε να τοποθετήσουμε ιστορικά τα ταξίδια του Αγίου Παύλου και να παρακολουθήσουμε την πορεία του. Και χάρη σε αυτόν που αποκαλούμε «**Απόστολο των Εθνών**», μέσα σε 30 μόνο χρόνια ο Λόγος του Θεού βγήκε από τα όρια της Ιερουσαλήμ, έφτασε στα πέρατα του τότε γνωστού κόσμου και άλλαξε την καρδιά όσων πίστεψαν στον Κύριο.

Οι περιοδείες του Αποστόλου Παύλου

Πρώτο Ιεραποστολικό Ταξίδι

Μετά τη **Δαμασκό**, ο Παύλος επέστρεψε στην **Ιερουσαλήμ** και προσπάθησε να συνδεθεί με τους μαθητές του Ιησού. Εκείνοι ήταν αρχικά δύσπιστοι απέναντί του και φοβήθηκαν να τον συναντήσουν. Τελικά, ο Βαρνάβας τον παρουσίασε στους Αποστόλους, στους οποίους διηγήθηκε το γεγονός της μεταστροφής του. Έτσι άρχισε να συναναστρέφεται μαζί τους, κυρίως με τον Πέτρο, και να κηρύττει με θάρρος στην Ιερουσαλήμ.

Κατόπιν επέστρεψε για να κηρύξει στην **Ταρσό** και στην **Αντιόχεια της Συρίας**. Εκείνη την εποχή η Αντιόχεια είχε περίπου 500.000 κατοίκους, ήταν κέντρο πολιτικών εξελίξεων

των πρεσβυτέρων διηγήθηκαν τα θαύματα που έκανε ο Θεός μέσω αυτών στους εθνικούς. Η **Σύνοδος** τους άκουσε με προσοχή. Κατόπιν ο ίδιος ο Πέτρος έδωσε μαρτυρία της κλήσης του να κηρύξει το ευαγγέλιο στους εθνικούς και πρόσθεσε ότι δεν έπρεπε να προκαλούν το Θεό φορτώνοντας στους χριστιανούς ένα βάρος που ούτε οι ίδιοι μπόρεσαν να σηκώσουν. Ο Ιάκωβος, ο «αδελφός του Κυρίου»⁴, που προϊστάτο της κοινότητας της Ιερουσαλήμ, υιοθέτησε μια παρόμοια στάση. Τελικά, η Σύνοδος αποφάσισε να στείλει στην Αντιόχεια τον Παύλο και το Βαρνάβα με μία επιστολή, όπου ανέφερε ότι: “...αποφασίστηκε ως σωστό από το Άγιο Πνεύμα και από μας να μη σας επιβάλουμε κανένα πρόσθετο βάρος, εκτός από αυτά τα αναγκαία: να απέχετε από το κρέας που προέρχεται από ειδωλολατρικές θυσίες, από το αίμα, από τη σάρκα πνιγμένων ζώων και από την ανηθικότητα. Αν φυλάγεστε από αυτά, θα κάνετε το σωστό.” (Πραξ. 15:22-36) Η υπόθεση έκλεισε με αυτόν τον τρόπο, προσφέροντας ένα πρότυπο για τις μελλοντικές συνόδους.

Δεύτερο Ιεραποστολικό Ταξίδι

Την επόμενη Άνοιξη, ο Παύλος και ο Βαρνάβας θέλησαν να επιστρέψουν στις πόλεις όπου είχαν κηρύξει το λόγο του Κυρίου κατά την πρώτη αποστολή τους, για να επισκεφτούν τις χριστιανικές κοινότητες. Οι δύο σύντροφοι χώρισαν και ο **Παύλος** μαζί με το **Σίλα** περιόδευσαν στη **Συρία** και την **Κιλικία**, στηρίζοντας τις Εκκλησίες στις χώρες αυτές. Σε διάστημα έξι μηνών διέσχισαν όλη τη σημερινή Τουρκία: πάνω από 1.000 χιλιόμετρα απόσταση!

Φτάνοντας στα **Λύστρα** γνώρισαν τον **Τιμόθεο**, άνδρα χριστιανό, του οποίου η μητέρα ήταν Ιουδαία και ο πατέρας Έλληνας. Ο Τιμόθεος τους ακολούθησε και έγινε από τότε αχώριστος σύντροφος του Παύλου. Συνέχισαν διασχίζοντας τη **Φρυγία** και τη **Γαλατία**. Οδηγημένοι από το Άγιο Πνεύμα, προτίμησαν να μην πλησιάσουν την Έφεσο και κατευθύνθηκαν, μέσω της **Μυσίας**, στην **Τρωάδα** (αρχαία **Τροία**).

Φαίνεται ότι στην Τρωάδα ο **Λουκάς** – Έλληνας με Ιουδαϊκή καταγωγή και συγγραφέας των Πράξεων των Αποστόλων – συνάντησε τον Παύλο, το Σίλα και τον Τιμόθεο και αποφάσισε να τους ακολουθήσει. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι από αυτό το σημείο και ύστερα η διήγηση στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων γίνεται στο πρώτο πληθυντικό πρόσωπο: “Ο Παύλος είδε τη νύχτα ένα όραμα: ένας Μακεδόνας στεκόταν μπροστά του και τον παρακαλούσε μ’ αυτά τα λόγια: «Πέρασε στη Μακεδονία και βοήθησέ μας». Όταν είδε το όραμα, αμέσως ψάξαμε για πλοίο να πάμε στη Μακεδονία, γιατί ήμασταν βέβαιοι ότι μας είχε προσκαλέσει ο Κύριος να τους φέρουμε το μήνυμα του Ευαγγελίου.” (Πραξ. 16:9-10)

Η ομάδα πήγε στη **Σαμοθράκη**, κατόπιν στη **Νεάπολη** (σημερινή **Καβάλα**) και κατέληξε στους **Φιλίππους**, που ήταν η σπουδαιότερη πόλη της Μακεδονίας εκείνη την εποχή, ρωμαϊκή αποικία. Εκεί έμειναν αρκετές μέρες κηρύττοντας. Γνώρισαν τη **Λυδία**, έμπορο πορφύρας, που πίστεψε στο κήρυγμά τους, βαπτίστηκε μαζί με όλη την οικογένειά της και τους φιλοξένησε στο σπίτι της.

³ «**Αδελφός του Κυρίου**»: Στην εβραϊκή γλώσσα “αδελφοί” ονομάζονται όλοι οι συγγενείς ενός ανθρώπου.

μάθουν περισσότερα για την καινούργια διδασκαλία που τους κήρυττε, τον κάλεσαν στο **Άρειο Πάγο**. Στο σημείο αυτό, οι Πράξεις των Αποστόλων μας παραθέτουν μια ομιλία, της οποίας το τυπικό φανερώνει ότι απευθυνόταν σε μη Ιουδαίους: **ένα πρότυπο παιδαγωγικής μεθόδου και προσαρμογής στη νοοτροπία του ακροατηρίου**. Επρόκειτο για μια επιχειρηματολογική ευελιξία, την οποία ο Παύλος περιγράφει στην Α' Επιστολή προς τους Κορινθίους (Α' Κορ. 9:19-23) και η οποία συνοψίζεται στην κατακλείδα του: **“Στους πάντες έγινα τα πάντα, ώστε με κάθε τρόπο να σώσω μερικούς!”**:

“Αθηναίοι! Σας βλέπω ευλαβέστατους από κάθε άποψη. Πράγματι, ενώ περιδιάβαζα την πόλη σας και έβλεπα τους ιερούς σας τόπους, βρήκα ανάμεσα σ’ αυτούς κι ένα βωμό, με την επιγραφή: «στον Άγνωστο Θεό». Αυτόν, λοιπόν, που εσείς λατρεύετε χωρίς να τον γνωρίζετε, αυτόν εγώ τώρα σας τον κάνω γνωστό. Είναι ο Θεός που δημιούργησε τον κόσμο κι όλα όσα υπάρχουν σ’ αυτόν. Ως Κύριος του ουρανού και τη γης, δεν κατοικεί σε χειροποίητους ναούς, ούτε υπηρετείται από χέρια ανθρώπινα σαν να ‘χε ανάγκη από κάτι, αφού Αυτός είναι που δίνει σε όλα ζωή και πνοή και τα πάντα... Μέσα σ’ Αυτόν το Θεό ζούμε και κινούμαστε και υπάρχουμε... Αφού, λοιπόν, είμαστε γενιά του Θεού, δεν θα πρέπει να νομίζουμε ότι η θεότητα είναι κάτι όμοιο με χρυσάφι ή ασήμι ή πέτρα, δηλαδή με γλυπτό έργο της τέχνης ή της φαντασίας του ανθρώπου. Ο Θεός παρέβλεψε τα χρόνια της άγνοιας: τώρα όμως απαιτεί απ’ όλους τους ανθρώπους σε κάθε τόπο να μετανοήσουν, γιατί έχει καθορίσει μια μέρα που θα κρίνει την οικουμένη με δικαιοσύνη, μέσω ενός Ανδρός που τον έχει ορίσει γι’ αυτό τον σκοπό. Κι έδωσε βέβαιη απόδειξη σε όλους, ότι Αυτός θα είναι ο κριτής, ανασταίνοντάς Τον από τους νεκρούς”.

(Πραξ. 17:22-31)

Δυστυχώς! Η απλή αναφορά στην ανάσταση των νεκρών έκανε τους Αθηναίους να τον εγκαταλείψουν θεωρώντας τον αφελή και ονειροπόλο. Ο Παύλος αισθάνθηκε ταπεινωμένος και ίσως γι’ αυτό αργότερα, στην Α' Επιστολή του προς τους Κορινθίους, έγραφε (Α' Κορ. 1:22-25):

“Οι Ιουδαίοι ζητούν ως αποδείξεις θαύματα και οι εθνικοί φιλοσοφικές αλήθειες. Εμείς όμως κηρύττουμε το Σωτήρα Χριστό, και μάλιστα σταυρωμένο – ένα κήρυγμα προσβλητικό για τους Ιουδαίους και ανόητο για τους εθνικούς· γι’ αυτούς όμως που κάλεσε ο Θεός, Ιουδαίους και εθνικούς, ο Χριστός που κηρύττουμε είναι του Θεού η δύναμη και του Θεού η σοφία. Γιατί αυτό που μοιάζει με μωρία του Θεού είναι σοφότερο απ’ τη σοφία των ανθρώπων, κι αυτό που μοιάζει με αδυναμία του Θεού είναι πιο δυνατό από τη δύναμη των ανθρώπων”.

“Από τη γεμάτη χάρη συγκατάβαση του Χριστού, ο Παύλος έμαθε κάτι που ήταν για τον εαυτό του και για τη χριστιανική θεολογία το σπουδαιότερο: ότι «**όλα εξαρτώνται από το έλεος του Θεού, κι όχι από την ανθρώπινη θέληση και προσπάθεια**» (Ρωμ. 9:16). Χωρίς την εμφάνιση του Αναστάντος, κατά τη μεταστροφή του, ποτέ δεν θα μπορούσε ο Παύλος ν’ αλλάξει γνώμη για το «σκάνδαλο του Σταυρού», για την ιουδαϊκή, δηλαδή, αντίληψη ότι ο σταυρός είναι το ξύλο της κατασχύνης. Μόνον η Ανάσταση μπορούσε να βγάλει απ’ τη μέση αυτό το εμπόδιο, το «σκάνδαλο». Το γεγονός ότι ο Αναστάς δεν παρουσιάστηκε σ’ αυτόν ως τιμωρός κι εκδικητής, αλλά σαν λυτρωτική καλοσύνη και φιλανθρωπία του Θεού, αυτό τον έκανε να πιστέψει ότι στον **Εσταυρωμένο βλέπουμε να μεταβάλλεται η οργή του Θεού σε αγάπη...**

Ο Σταυρός γίνεται το σύμβολο της σωτηρίας, το «σκάνδαλο» μεταβάλλεται σε «δύναμη του Θεού», η αξιοθρήνητη άρνηση σε βαθιά υπακοή, που από μέσα της πηγάζει η εξύψωση. Ένας καινούργιος κόσμος ξεπροβάλλει, παίρνει καινούργιο νόημα. Όλα όσα απορρίπτει ο Εβραίος γίνονται δεκτά, ό,τι ο Ιουδαίος θεωρεί πολύτιμο αποβάλλεται σαν σκύβαλο. Ο Σταυρός γίνεται σύμβολο που χωρίζει τον ουρανό από τη γη· και το σημείο διαχωρισμού είναι το μέρος όπου στέκεται ο χριστιανός!”

J. Holzner: “ΠΑΥΛΟΣ”
Εκδόσεις “Η Λαμασκός”

Ο Παύλος στην Κόρινθο

Έπειτα απ’ αυτά, απογοητευμένος ο Παύλος αναχώρησε από την Αθήνα για την κοσμοπολίτικη **Κόρινθο**, όπου έμεινε **18 μήνες**. Μοιράζοντας το χρόνο του ανάμεσα στην εργασία δίπλα σ’ έναν τεχνίτη και στο κήρυγμα, είδε ότι ορισμένοι Ιουδαίοι τον απέρριπταν, άλλοι όμως δέχονταν τα λόγια του και πίστευαν στη διδασκαλία του. Μαζί τους ήταν και πολλοί Έλληνες, που είχαν αγανακτήσει από τα ήθη των Κορινθίων. Έχοντας πάρει ένα σκληρό μάθημα από την αποτυχία του μπροστά στους διανοούμενους Αθηναίους, ο Παύλος αποφάσισε να κηρύξει στους **απλούς Έλληνες του λιμανιού της Κορίνθου** αλλάζοντας λεξιλόγιο: συνέχισε να μιλάει για την Ανάσταση του Κυρίου αλλά στο εξής **έδινε έμφαση στο πασχαλινό μυστήριο**, δηλαδή στο **πάθος, το θάνατο, τη θυσία του Ιησού για τη δική μας σωτηρία**. Τελικά, σε αυτή τη διεφθαρμένη πόλη κα-

Rutilio di Lorenzo Manetti (1571-1639)
“Ο Παύλος κηρύττει στους εθνικούς”

Χριστίνα Παπαθέου-Δουληγέρη:
“Η Εκκλησία που αγκαλιάζει όλα τα έθνη”
Από το βιβλίο της Ζωής Κανάβα:
“Οι Πράξεις των Αποστόλων”, Εκδόσεις Ακρίτας

Η Επιστολή προς τους Γαλάτες έχει ως περιεχόμενο τα άσχημα νέα του κηρύγματος των Ιουδαίων που, φτάνοντας στη Γαλατία από την Ιερουσαλήμ, προσπαθούσαν να πείσουν τους χριστιανούς να αποσχιστούν από τον Παύλο και να τηρήσουν το Μωσαϊκό Νόμο. Ο Παύλος, αφού εκφράζει την κατάπληξη και τη λύπη του, επιβεβαιώνει ότι η διδασκαλία του είναι εγκεκριμένη από τους Αποστόλους της Ιερουσαλήμ και δηλώνει ξεκάθαρα τη θέση του: **οι χριστιανοί βρίσκουν τη δικαίωσή τους από την πίστη τους στον Ιησού Χριστό, το Σωτήρα, και όχι από την τήρηση του Νόμου!** Με αυτό τον τρόπο, ο Παύλος τονίζει την **οικουμενικότητα του χριστιανισμού**, που αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους και καταργεί τις διακρίσεις φύλου, κοινωνικής κατάστασης ή προηγούμενων θρησκευτικών πεποιθήσεων (Γαλ. 3:26-28):

“Είστε, λοιπόν, όλοι παιδιά του Θεού, αφού πιστεύετε στον Ιησού Χριστό. Κι αυτό, γιατί όσοι βαπτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό. Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άντρας και γυναίκα· όλοι είστε ένας, χάρη στον Ιησού Χριστό.”

Η Πρώτη Επιστολή προς τους Κορινθίους γράφτηκε το **55 μ.Χ.** Ανάμεσα σε πολλές συμβουλές πάνω σε θέματα ηθικής και θείας λατρείας, ο Παύλος γράφει ένα υπέροχο κείμενο για τα **διάφορα είδη χαρισμάτων** που το Άγιο Πνεύμα χορηγεί στους χριστιανούς, για το συμφέρον όλης της κοινότητας. Το κείμενο καταλήγει με την εικόνα της **Εκκλησίας του Χριστού που αποτελεί ένα σώμα με πολλά μέλη** και κλείνει με τον εξαιρετικό **Ύμνο στην Αγάπη** (Α΄ Κορ. κεφ. 12 & 13):

“Όταν ο Θεός είναι με το μέρος μας, ποιος μπορεί να είναι εναντίον μας; Ποιος μπορεί να κατηγορήσει αυτούς που διάλεξε ο Θεός; Κανείς, γιατί ο Θεός ο ίδιος τους δικαιώνει. Και ποιος θα τους καταδικάσει; Κανείς, γιατί ο Χριστός πέθανε για μας και αναστήθηκε και βρίσκεται στα δεξιά του Πατέρα. Τι, λοιπόν, μπορεί να μας χωρίσει από την αγάπη του Χριστού; Μήπως τα παθήματα, οι διωγμοί, η πείνα, οι κίνδυνοι ή ο μαρτυρικός θάνατος; Εμείς υπερνικούμε όλες τις δυσκολίες με τη βοήθεια του Χριστού. Κι είμαι πραγματικά βέβαιος πως ούτε θάνατος ούτε ζωή, ούτε άγγελιοι ούτε άλλες ουράνιες δυνάμεις, ούτε παρόντα ούτε μέλλοντα, ούτε κανένα άλλο δημιουργήμα θα μπορέσουν ποτέ να μας χωρίσουν από την αγάπη του Θεού για μας, όπως αυτή φανερώθηκε στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, του Κυρίου μας.”

Η τελευταία επίσκεψη στην Ιερουσαλήμ

Το 57 μ.Χ. ο Παύλος αποφάσισε να επιστρέψει στην Ιερουσαλήμ· θέλησε να βρίσκεται εκεί την ημέρα της Πεντηκοστής. Αφού γιόρτασε το Πάσχα στους **Φιλίππους**, πήγε στη **Νεάπολη**, κατόπιν στην **Τρωάδα** και, περνώντας από την **Άσσο**, τη **Μυτιλήνη**, τη **Χίο** και τη **Σάμο** κατέληξε στη **Μίλητο**. Εκεί, διαισθανόμενος ότι στην Ιερουσαλήμ τον περίμεναν “**δεσμά και διωγμοί**”, ζήτησε να συναντήσει τους πρεσβύτερους της **Εκκλησίας της Εφέσου**, για να τους εμπιστευτεί τη χριστιανική κοινότητα αυτής της μεγάλης πόλης: “*Το μόνο που θέλω είναι να ολοκληρώσω την αποστολή μου με χαρά... Και τώρα, εγώ ξέρω ότι δεν θα με ξαναδείτε πια εσείς όλοι, που σας κήρυξα τον ερχομό της Βασιλείας του Θεού... Σας εμπιστεύομαι στο Θεό και στο κήρυγμα που σας αποκάλυψε η χάρι Του. Αυτός μπορεί να σας κάνει ώριμους στην πίστη και να σας δώσει την επουράνια ζωή μαζί με όλους όσους είναι δικοί Του... Να θυμάστε τα λόγια του Κυρίου μας: «καλύτερο είναι να δίνεις παρά να παίρνεις!»*” (Πραξ. 20:17-38)

Οι πρεσβύτεροι τον αποχαιρέτησαν με οδύνη, καταλαβαίνοντας ότι ήταν η τελευταία φορά που τον έβλεπαν. Ο Παύλος αναχώρησε για την **Κω** και κατόπιν πέρασε από τη **Ρόδο**, τα **Πάταρα**, την **Τύρο**, την **Πτολεμαΐδα**, την **Καισάρεια**, για να φτάσει τελικά στην **Ιερουσαλήμ**.

Φτάνοντας εκεί συνάντησε αμέσως τον **Ιάκωβο** και τους πρεσβύτερους, για να τους διηγηθεί όλα όσα είχε κάνει ανάμεσα στους εθνικούς.

Η σύλληψη του Παύλου

Στην Ιερουσαλήμ όμως πολλοί Ιουδαίοι αμφισβητούσαν τις ενέργειες του Παύλου. Οι εχθροί του από τη Μικρά Ασία και την Ελλάδα είχαν στρέψει τον κόσμο εναντίον του, κυρίως επειδή κήρυττε στους εθνικούς ότι δεν χρειαζόταν να τηρούν το Μωσαϊκό Νόμο. Προκειμένου να αλλάξει τη διάθεση των Ιουδαίων απέναντί του, ο Παύλος ακολούθησε το ιουδαϊκό τυπικό και πήγε στο Ναό, για να κάνει μία τελετή εξαγνισμού σύμφωνα με όσα όριζε ο Νόμος.

Λίγες μέρες αργότερα όμως, οι Ιουδαίοι από την επαρχία της Ασίας, βλέποντας

Τρεις μήνες μετά, έφυγαν για τις **Συρακούσες**, όπου έμειναν τρεις μέρες, κατόπιν περιπλεύσανε τη **Σικελία** και έφτασαν στο **Ρήγιο** και τέλος στους **Ποτιόλους**, κοντά στη σημερινή **Νάπολη**.

Μια εβδομάδα αργότερα **έφτασαν επιτέλους στη Ρώμη**. Πραγματοποιήθηκε έτσι η παλιά επιθυμία του Παύλου να δει τη Ρώμη και τη χριστιανική κοινότητα που βρισκόταν εκεί και την οποία πολλοί εγκωμιάζαν.

Χριστίνα Παπαθέου-Δουληγέρη:
“Το Ναυάγιο”
Από το βιβλίο της Ζωής Κανάβα:
“Οι Πράξεις των Αποστόλων”
Εκδόσεις Ακρίτας

Η πρώτη φυλάκιση στη Ρώμη

Μέχρι την **άνοιξη του 59 μ.Χ.** που ο Παύλος πήγε στη Ρώμη, κανένας Απόστολος δεν είχε ακόμα επισκεφτεί την πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας. Μόνο κάποιοι Ιουδαίοι έμποροι, περαστικοί από την Ιερουσαλήμ την ημέρα της Πεντηκοστής όταν άρχισε η χριστιανική διδασκαλία, είχαν βαφτιστεί χριστιανοί και είχαν φέρει το Χαρομόσυνο Άγγελμα της σωτηρίας στους Ρωμαίους, δημιουργώντας έτσι μια πολυάριθμη και δραστήρια χριστιανική κοινότητα.

Ο Παύλος έμεινε στη Ρώμη μία ολόκληρη **διετία**, σε ιδιωτικό κατάλυμα μαζί με το στρατιώτη που τον φύλαγε και, όπως έκανε πάντα, κήρυξε πρώτα στους Ιουδαίους της πόλης και μετά στους εθνικούς.

Εκεί έγραψε επίσης επιστολές προς ορισμένες χριστιανικές κοινότητες, τις οποίες αποκαλούσε πλέον στα γράμματά του **«Εκκλησίες»** (όρος δανεισμένος από την Αθηναϊκή Εκκλησία του Δήμου, χρησιμοποιήθηκε πρώτα από τους Εβδομήκοντα στη μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης, για να δηλώσει τη **σύναξη του λαού του Θεού**).

Η Επιστολή προς τους Φιλιππησίους περιέχει έναν **ύμνο στον Ιησού Χριστό**, το αρχαιότερο ίσως άσμα των χριστιανών!

Αυτό το κείμενο παραμένει έως σήμερα **η βασικότερη και ουσιαστικότερη θεολογική έκφραση της χριστιανικής μας πίστης** (Φιλ. 2:5-11):

Η Επιστολή προς τους Εφεσίους είναι η ωραιότερη από αυτές που γράφτηκαν στη Ρώμη. Δεν απευθύνεται ειδικά στους χριστιανούς της Εφέσου, αλλά σε όλους τους πιστούς που αποτελούν την «Εκκλησία του Χριστού». Στην Επιστολή αυτή κυριαρχεί το θέμα της Εκκλησίας που είναι μία και αποτελεί το **σώμα του Χριστού** (Εφ. 3:16-19 & 4:1-6):

“Παρακαλώ το Θεό να ενισχύει πλουσιοπάροχα και δυναμικά με το Πνεύμα Του τον εσωτερικό σας άνθρωπο. Έτσι, θα μπορέσετε μαζί με ολόκληρο το λαό του Θεού να συλλάβετε ποιο είναι το βάθος του μυστηρίου της σωτηρίας, και να γνωρίσετε την αγάπη του Χριστού, που ξεπερνάει κάθε ανθρώπινη γνώση... Σας παρακαλώ, λοιπόν, εγώ που είμαι φυλακισμένος για τον Κύριο, να ζείτε με τρόπο αντάξιο εκείνου που σας κάλεσε στη νέα ζωή. Να ζείτε με ταπεινωση, πραότητα και υπομονή· να ανέχεστε με αγάπη ο ένας τον άλλο... Ένα σώμα αποτελείτε όλοι κι ένα πνεύμα σας ενώνει, όπως και μία είναι η ελπίδα σας για την οποία σας κάλεσε ο Θεός. Ένας Κύριος υπάρχει, μία πίστη, ένα βάπτισμα. Ένας Θεός και Πατέρας όλων, που κυριαρχεί σε όλους, ενεργεί μέσα απ’ όλους και κατοικεί σε όλους σας.”

Στις δύο Ποιμαντικές του Επιστολές⁵ (Πρώτη Επιστολή προς τον Τιμόθεο και Επιστολή προς τον Τίτο) ο Παύλος δίνει οδηγίες για την οργάνωση και τη συμπεριφορά των χριστιανικών κοινοτήτων που είχε ιδρύσει ο ίδιος ή οι μαθητές του. Ο Τιμόθεος και ο Τίτος, οι πιστοί συνεργάτες του που ποιμαίνουν τις Εκκλησίες της Εφέσου και της Κρήτης αντίστοιχα, πρέπει να μείνουν πιστοί στη χριστιανική διδασκαλία και να διαφυλάξουν την πίστη από τις αιρέσεις και τους μύθους. Τους καλεί να αντιταχθούν δυναμικά στα εμπόδια και στις αντιφάσεις των ψευδοδιδασκάλων και να υπερασπιστούν με θάρρος την Εκκλησία που τους εμπιστεύτηκε ο Χριστός (Α’ Τιμ. 6:11-12):

“Εσύ, άνθρωπε του Θεού, όλα αυτά να τα αποφεύγεις. Να επιδιώκεις τη δικαιοσύνη, την ευσέβεια, την πίστη, την αγάπη, την υπομονή, την πραότητα. Να αγωνίζεσαι τον ωραίο αγώνα της πίστεως. Έτσι θα κατακτήσεις την αιώνια ζωή, στην οποία σε κάλεσε ο Θεός.”

Όσο για τον ίδιο τον Παύλο...

⁵ Ποιμαντικές Επιστολές ονομάστηκαν οι επιστολές προς τον Τιμόθεο και προς τον Τίτο, επειδή απευθύνονταν σε ποιμένες της Εκκλησίας: τον **Επίσκοπο Εφέσου Τιμόθεο** και τον **Επίσκοπο Κρήτης Τίτο**.

“Να μην ξεχνάς τον Ιησού Χριστό, τον Αναστημένο από τους νεκρούς, σύμφωνα με το ευαγγέλιο που κηρύττω. Για το ευαγγέλιο αυτό κακοπαθώ ως το σημείο να με δέσουν σαν κακούργο...

*Εγώ, λοιπόν, σε εξορκίζω ενώπιον του Θεού. **Κήρυξε το λόγο του Θεού με επιμονή, στον κατάλληλο και στον ακατάλληλο καιρό· έλεγξε, επίπληξε, συμβούλεψε...***

*Όσο για μένα, ήρθε πια η ώρα να χύσω το αίμα μου σπονή στο Θεό· έφτασε ο καιρός να φύγω απ’ αυτό τον κόσμο. **Αγωνίστηκα τον ωραίο αγώνα, έτρεξα το δρόμο ως το τέλος, φύλαξα την πίστη!** Τώρα πια με περιμένει το στεφάνι της δικαιοσύνης, που μ’ αυτό θα με ανταμείψει ο Κύριος εκείνη την ημέρα, ο δίκαιος κριτής. Κι όχι μόνο εμένα, αλλά **κι όλους εκείνους που περιμένουν με αγάπη τον ερχομό Του.**”*

Η Βασιλική του Αγίου Παύλου “Εκτός των Τειχών” στη Ρώμη όπου βρίσκεται ο τάφος του Αποστόλου Παύλου

Ο τάφος του Αποστόλου Παύλου με τη λατινική επιγραφή: “**Πάυλος – Απόστολος Μάρτυρας**”

ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ Τ

Γεννήθηκε στην Ταρσό μεταξύ 5-15 μ.Χ. (Πραξ. 22: 3)

Μορφώθηκε στον Ιουδαϊσμό το 20-30 μ.Χ.

(Πραξ. 22: 3)

Έγινε μάρτυρας του λιθοβολισμού του Στεφάνου το 35 μ.Χ. (Πραξ. 7: 58)

Διώκτης των Χριστιανών το 35-36 μ.Χ.

(Πραξ. 9: 1-2)

Μεταστροφή Παύλου στη Δαμασκό το 37 μ.Χ. (Πραξ. 9: 3-18)

Διαμονή στην Αραβία το 37-39 μ.Χ.

(Γαλ. 1: 17)

Επίσκεψη στην Ιερουσαλήμ το 39 μ.Χ.

(Πραξ. 9: 26-29)

Επιστροφή στην Ταρσό το 39 μ.Χ.

(Πραξ. 9: 30)

Μετάβαση στην Αντιόχεια το 43 μ.Χ.

(Πραξ. 11: 25-26)

Α' Ιεραποστολικό Ταξίδι

Μετάβαση στην Κύπρο το 45 μ.Χ.

(Πραξ. 13: 4-12)

Σε Πέργη, Αντιόχεια Πισιδίας, Ικόνιο, Λύστρα, Δέροβη το 46 μ.Χ.

(Πραξ. 13: 13-14:20)

Επιστροφή σε Λύστρα, Ικόνιο, Αντιόχεια Πισιδίας το 47 μ.Χ.

(Πραξ. 4: 21-24)

Σε Πέργη, Απάλεια το 47 μ.Χ.

(Πραξ. 14: 25)

Σε Αντιόχεια της Συρίας το 47-48 μ.Χ.

(Πραξ. 24: 26-28)

Σύνοδος της Ιερουσαλήμ το 48-49 μ.Χ.

(Πραξ. 15)

Β' Ιεραποστολικό Ταξίδι

Στην Αντιόχεια, από Συρία και Κιλικία το 49 μ.Χ. (Πραξ. 15: 36-41)

Σε Δέροβη, Λύστρα, Φρυγία, Γαλατία

(Πραξ. 16: 1-6)

Σε Τρωάδα, Σαμοθράκη, Νεάπολη, Φιλίππους (Πραξ. 16: 8-40)

Θεσσαλονίκη (Πραξ. 17: 1-9)

Βέροια (Πραξ. 17: 10-14)

Αθήνα το 51 μ.Χ. (Πραξ. 17: 15-4)

Ύμνος στην Αγάπη (Προς Κορινθίους Α', κεφ. 13)

“Αν μπορώ να λαλώ όλες τις γλώσσες των ανθρώπων,
ακόμα και των αγγέλων,
αλλά δεν έχω αγάπη για τους άλλους,
οι λόγοι μου ακούγονται σαν ήχος χάλκινης καμπάνας
ή σαν κυμβάλου αλαλαγμός.

Κι αν έχω της προφητείας το χάρισμα
κι όλα κατέχω τα μυστήρια κι όλη τη γνώση,
κι αν έχω ακόμα όλη την πίστη, έτσι που να μετακινώ βουνά,
αλλά δεν έχω αγάπη,
είμαι ένα τίποτα.

Κι αν ακόμα μοιράσω στους φτωχούς όλα μου τα υπάρχοντα,
κι αν παραδώσω στη φωτιά το σώμα μου για να καεί,
αλλά δεν έχω αγάπη,
σε τίποτα δε μ' ωφελεί.

Εκείνος που αγαπάει έχει μακροθυμία, έχει και καλοσύνη·
εκείνος που αγαπάει δε ζηλοφθονεί·
εκείνος που αγαπάει δεν κομπάζει ούτε περηφανεύεται·
είναι ευπρεπής, δεν είναι εγωιστής ούτε ευερέθιστος·
ξεχνάει το κακό που του έχουν κάνει.
Δε χαίρεται για το στραβό που γίνεται,
αλλά μετέχει στη χαρά για το σωστό.
Εκείνος που αγαπάει, όλα τα ανέχεται·
σε όλα εμπιστεύεται, για όλα ελπίζει, όλα τα υπομένει.

Ποτέ η αγάπη δε θα πάψει να υπάρχει.

Τα θεία μηνύματα των προφητών κάποτε δε θα υπάρχουν πια·
η γλωσσολαλία θα πάψει·
θα σταματήσει η γνώση των μυστηρίων του Θεού.
Γιατί και η γνώση μας και η προφητεία μας
περιορίζονται μονάχα σ' ένα μέρος της αλήθειας.
Όταν όμως το τέλει που περιμένουμε θα 'ρθεί,
τότε το μερικό θα πάψει να υπάρχει.

Αλήθεια, τώρα βλέπουμε τα πράγματα θαμπά,
σαν μέσα από μεταλλικό καθρέφτη·
τότε όμως πρόσωπο με πρόσωπο θα δούμε το Θεό.
Τώρα γνωρίζω μόνο ένα μέρος,
τότε όμως θα γνωρίσω με πληρότητα,
όπως και ο Θεός μ' έχει γνωρίσει.

Θα μείνουν τελικά για πάντα αυτά τα τρία:
η **πίστη**, η **ελπίδα** και η **αγάπη**.
Και απ' αυτά, **το πιο σπουδαίο είναι η αγάπη.**”

Επιστολή προς Κορινθίους Α΄

«Εάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ
καί τῶν ἀγγέλων,
ἀγάπην δέ μή ἔχω,
γέγονα χαλκός ἤχων
ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον·
καί ἐάν ἔχω προφητείαν
καί εἰδῶ τά μυστήρια πάντα καί πᾶσαν τήν γνῶσιν,
καί ἐάν ἔχω πᾶσαν τήν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,
ἀγάπην δέ μή ἔχω,
οὐδέν εἰμί·
καί ἐάν ψωμίσω πάντα τά ὑπάρχοντά μου,
καί ἐάν παραδῶ τό σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι,
ἀγάπην δέ μή ἔχω,
οὐδέν ὠφελοῦμαι.

Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται,
ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ,
ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,
οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς,
οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τό κακόν,
οὐ χαίρει ἐπί τῇ ἀδικίᾳ,
συγχαίρει δέ τῇ ἀληθείᾳ·
πάντα στέγει,
πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.
Εἴτε δέ προφητεῖαι, καταργηθήσονται·
εἴτε γλῶσσαι, παύσονται·
εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται·
ἐκ μέρους δέ γινώσκομεν
καί ἐκ μέρους προφητεύομεν·
ὅταν δέ ἔλθῃ τό τέλειον,
τότε τό ἐκ μέρους καταργηθήσεται.

Βλέπομεν γάρ ἄρτι
δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι,
τότε δέ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον·
ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους,
τότε δέ ἐπιγνώσομαι
καθώς καί ἐπεγνώσθην.

Νυνί δέ μένει **πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη,**
τά τρία ταῦτα·
μείζων δέ τούτων ἡ ἀγάπη.»

νέες καρδιές για ένα νέο κόσμο